

Drugi su naši (II)

"Briga za nekoga nije samo zacjeljivanje male rane, već promatranje osobe u cijelosti, traženje njenog dobra i na ovom i na drugom svijetu."
Drugi članak o bratskoj opomeni.

31.10.2021.

Dođe dakle u samarijski grad koji se zove Sihar, blizu imanja što ga Jakov dade svojem sinu Josipu (Iv 4: 5).
Isus je to putovanje i taj susret pomno isplanirao. Želio je da se njegova žeđ i žeđ Samarijanke

susretnu kod bunara. To je okruženje prikladno za dar, s bunarom i vodom. Ali Isus traži najveći dar: želi radost i mir duše odabrane od vječnosti, iako se u posljednje vrijeme možda malo udaljila od Božjeg srca.

Bliskost je Božji način

Sveti Josemaría znao je reći da se „milosrđe nije toliko „davanje“ koliko „razumijevanje“ [1], preuzimanje na sebe probleme i poteškoće drugih. Kad tome težimo, ljudi i njihove poteškoće nisu nam nešto strano, već postaju dio nas samih. Krist nije razmišljao o tome koliko će ga truda koštati susret sa Samarijankom. Tko god preuzme odgovornost za drugu osobu prepoznaje dar kojega nosi svaka od njih, vidi Božju sliku u njoj i beskrajnu ljubav našeg Gospodina prema svakoj duši. Svaka je osoba dar za svoje bližnje - otkriće koje je prvi korak u mogućnosti da si

međusobno pomognemo. Isus prepoznaje dar života Samarijanke. Zato je on od nje tražio da ga ona napoji. Žedan je njezine ljubavi.

Krist izlazi u susret drugima kako bi ih izbliza pratio. Kako bi naglasio ovu točku, Papa ukazuje na početak Isusove javne službe, kada je odlučio krstiti se poput drugih, unatoč tome što mu to nije bilo potrebno. "Isus silazi u rijeku kako bi se uronio u isto stanje u kojem smo mi. Doista, krštenje zapravo znači 'uranjanje'. Prvog dana svoje službe Isus nam tako nudi svoj 'programski manifest'. Kaže nam da nas On ne spašava s visine, suverenom odlukom ili silom, dekretom, ne: On nas spašava dolaskom nama u susret i preuzimanjem naših grijeha na sebe. Ovako Bog pobjeđuje svjetska zla: ponižavajući sebe, preuzimajući brigu o tome. To je i način na koji mi možemo podići druge: ne osuđujući, ne sugerirajući što činiti, već

približavajući se, suosjećajući i dijeleći Božju ljubav. Bliskost je Božji način djelovanja s nama.” [2]

Utemeljitelj Opusa Dei rekao je da je „bratska opomena dio Božjeg načina na koji nas gleda, Providnosti koja proizlazi iz njegove ljubavi.“ [3] Tko god preuzme odgovornost za svog brata ili sestru, ne osuđuje druge: pokušavamo ih gledati kao što ih Bog gleda, pa nam se stoga svi čine kao blago. Pokušavamo ih čuvati kao nešto dragocjeno. „Bratska opomena rađa se iz naklonosti; ona pokazuje da želimo da drugi budu još sretniji.” [4] Ova želja da tražimo njihovu sreću navodi nas da se uključimo u njihov život s najvećim poštovanjem prema njihovoj slobodi, jer je tek tada ljubav istinska. Pomoći našem bratu ili sestri na putu prema svetosti znači bdjeti nad njima, čekati da Bog djeluje u njihovoj duši, a ne hladan „nadzor“. „Nadzor se više odnosi na brigu o nauci i običajima, dok

bdijenje podrazumijeva brigu o tome da srce drugoga posjeduje sol i svjetlo. Biti na oprezu govori o tome da treba izbjegavati neposrednu opasnost, dok bdijenje govori o pomaganju, uz strpljenje, procesima kojima Gospodin dovodi svoj narod do spasenja.” [5]

Ljudska srca vrijede

"Dok vršite bratsku opomenu, morate voljeti nedostatke svoje braće", [6] rekao je sveti Josemaría. Briga za nekoga nije samo zacjeljivanje male rane, već promatranje osobe u cijelosti, traženje njezina dobra i na ovom i na drugom svijetu. Jer u srcu se čovjeka kuju dobra ili loša djela (usp. Mt 15,19). Naša glavna briga trebalo bi biti srce druge osobe, a ne mali detalji koji su često dio načina života svakog od nas. Tko želi pomoći drugima, ne ostaje zarobljen samo u vanjskim aspektima, promatranima izolirano od cijele osobe. Radije,

moramo procjenjivati događaje u svjetlu želje druge osobe za svetošću, „skidanja sandala s nogu jer stojimo na svetom tlu“ (usp. Izl 3: 5). Bratska opomena na neki način izražava stav nekoga tko želi pomoći drugima da otkriju darove koje nam Bog želi dati usred tisuću i jedne svakodnevne bitke u životima svakoga od nas: Kad bi znala dar Božji (Iv 4: 10). Svaka bratska opomena trebala bi biti predstavljena na ovaj način, kao objektiv za otkrivanje dara koji je sadržan u svakoj borbi. U bratskoj opomeni trebali bismo biti netko tko nježno bdije nad svetošću drugih, a ne netko tko pazi da drugi „ispunjavaju određene kriterije koje smo mi sami postavili.“ [7]

Isus se, na primjer, ne usredotočuje na periferno pitanje života Samaritanke. On ide ravno u srce boli te voljene duše. Svojim razgovorom vodi je prema istini koja je više ne sramoti. I ona se vraća u

selo i svima govori kako se osjeća oslobođeno: Dođite da vidite čovjeka koji mi je kazao sve što sam počinila. Da to nije Krist? (Iv 4,29).

Isus nas uči da je Božji pogled sveobuhvatan, obuhvaćajući ono naizgled beznačajno i ono duhovno veliko i relevantno. Strpljiv je i sve vidi kao dio čitavog života osobe. „U svijetu koji je prožet individualizmom, bitno je ponovno otkriti važnost bratske opomene kako bismo zajedno mogli ići prema svetosti... Dakle, velika je usluga pomagati drugima i dopustiti im da nam pomognu kako bismo mogli biti otvoreni za cijelu istinu o sebi, poboljšati svoj život i hodati ispravnije Gospodinovim putevima. Uvijek će postojati potreba za pogledom koji voli i opominje, koji zna i razumije, koji razaznaje i oprašta (usp. Lk 22:61), kao što je Bog činio i čini sa svakim od nas.” [8]

Ovaj pogled se ne usredotočuje na

male točke od male važnosti, uvećavajući ih. Prije je to pogled ispunjen nadom, usredotočen na velike horizonte. A budući da ispunjavamo izričitu Isusovu želju, pokušavamo se ponašati onako kako bi on postupio: „idi i pokaraj ga nasamo. Ako te poslušša, stekao si brata.“ (Mt 18:15).

Bratskom opomenom podržavamo brata ili sestru u njihovoj svakodnevnoj iskrenoj borbi za svetost. Ne nastojimo ispraviti sve, budući da Bog djeluje u duši svake osobe, već upravo suprotno: potvrđujemo da je svetost kompatibilna sa slabostima svake osobe. Riječi svetog Ivana Zlatoustog ovdje mogu biti od pomoći: „Naš Gospodin ne kaže: optužujte, vrijeđajte, tražite osvetu, već ispravite.“ [9] Pokazujemo drugima svoju zahvalnost za njihovu borbu; poštujemo njihove osjećaje i podržavamo njihove napore. Uz našu

pomoć podsjećamo ih da i mi računamo na njihovu pomoć za nas. Sva bratska opomena sadrži diskretno divljenje prema bratu ili sestri i prema djelu milosti u njihovoj duši.

Plod prijateljstva

Za stvaranje konteksta u kojem je takva podrška moguća potrebna je bliskost, iskreni interes, stvarna briga za život druge osobe. Tko čini bratske usluge drugima i pokušava ih dobro upoznati, može uspostaviti odnos uzajamnog i pravog prijateljstva. Bratska opomena prirodni je plod ovog strpljivo uzgojenog terena. Štoviše, da bi mogli ući u srca drugih, potrebna je empatija. Ova pomoć se ne može dati izvana, niti izdaleka. Danas se kirurški zahvati visoke preciznosti izvode instrumentima koji mogu raditi unutar pacijenata bez potrebe za invazivnim operacijama. Slično,

brat ili sestra koji preuzimaju odgovornost za druge nastoje ući na sveto mjesto koje je njihovo srce, čineći to nježno, ne zadirući u njihovu intimu.

Važno je dobro poznavati osobu koju ćemo ispraviti. Svatko od nas ima svoj temperament koji nas jako razlikuje. Sveti Josemaría je to vidio kao središnji dio „vrlo raznolikog brojnika“ [10] ljudi u Opusu Dei i u Crkvi. Ali ne bismo trebali misliti da je raznolikost reakcija povezana samo s poniznošću onoga koji prima bratsku opomenu ili s njegovom osjetljivošću. Za neke čak i najdelikatnije riječi mogu lako zvučati kao prijekor. Kad razgovara s ovakvim osobama, Isus im blagošću, pa čak i hvalom daje do znanja istinu. To čini, na primjer, sa ženom koja mu je pomazala noge u kući farizeja Šimuna (usp. Lk 7,36-50). Nasuprot tome, druge osobe, ako riječi nisu potpuno jasne, osjećaju

nedostatak interesa i istinske naklonosti. Marta je morala čuti dva puta izgovoreno njezino ime kako bi otkrila da i ona može izabrati „najbolji dio“ u svom radu (usp. Lk 10, 38-42). Tomi je bila potrebna fizička blizina našeg Gospodina kako bi ponovno bio vjeran apostol koji će dati svoj život za svog Učitelja (usp. Iv 20, 26-29). Dobri lopov, kad je bio ispravljen, dobio je neočekivani dar: istog popodneva bit će s Isusom u Raju (usp. Lk 23, 39-43). Samarijanka je trebala vrijeme, polagan i miran razgovor, na osamljenom mjestu sama s Isusom. U Evandjelju ne postoje dvije iste osobe, niti postoje dvije iste reakcije, čak ni u onima oko nas.

„Kad nešto u nama nije u redu, drugi nam pomažu tom prekrasnom praksom bratske opomene, koja zahtijeva duboko nadnaravnu naklonost i veliku snagu, jer je ponekad jako teško dati bratsku

opomenu. Odano nam ukazuju na ono što ne ide dobro i navode nam razloge. Ali iza vaših leđa govore kako ste veliki svetac, čudesna osoba. Nije li ovo divno, djeco moja? Govorili smo o lojalnosti, a ovo je lojalnost ljudi. Ne lažemo; ne kažemo da drugi imaju velike ljudske kvalitete koje im nedostaju. Ali nikada ne toleriram kritike iza njihovih leđa. I govorimo neugodne stvari na ovaj način, s ljubavlju, kako bi ih mogle ispraviti.” [11]

* * *

Sveti Josemaría snažno je izjavio, kao netko tko je to doživio u svom tijelu, i pasivno i aktivno: „Budite uvjereni da, kada dajete bratsku opomenu, pomažete svom bratu da s Kristom nosi Križ. To je potpuno nadnaravna pomoć, budući da bratskoj opomeni prethodi, prati ju i slijedi vaša molitva.“ [12]

U Kani Galilejskoj Marija vidi da je ponestalo vina i da bi radost mladenaca mogla biti oštećena. Kao dobar promatrač, obvezuje se izvršiti "majčinsku opomenu". Marija traži rješenje; ona razgovara s Isusom i sa slugama. Pomoći bratu ili sestri na ovaj način znači dobiti od Krista najbolje vino za njih. A to se postiže samo stavljanjem duša pored Njega, razgovaranjem s Isusom o njima, budući da je onaj koji ih najviše voli onaj koji je preuzeo misiju njihova spasenja.

Diego Zalbidea

[1] Svetit Josemaría, *Put*, 463.

[2] Franjo, *Angelus*, 10. siječnja 2021.

[3] Biskup Javier Echevarría, *Memoria del Beato Josemaría Escrivá*, Rialp, Madrid 2000, p. 127.

[4] Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 1. studenog 2019, 16.

[5] Franjo-Kardinal Bergoglio, deseta redovna sjednica biskupske sinode, 2. listopada 2001.

[6] Sveti Josemaría, Bilješke s druženja, 18. listopada 1972.

[7] Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 28. listopada 2020, 6.

[8] Benedikt XVI, Poruka za Korizmu 2012, 1.

[9] Sveti Ivan Krizostom, *Homiliae in Matthaeum*, 60, 1.

[10] Sveti je Josemaria rekao da oni u Opusu Dei mogu živjeti na različite načine. Iako je svima zajedničko traženje svetosti, postoje brojni načini koji ovise o karakterima i temperamentu, i o različitim putevima kojima će Isus voditi pojedine duše. (*Intimne bilješke*, 511).

[11] Sveti Josemaría, Bilješke s
druženja, 21. svibanj 1970.

[12] Biskup Javier Echevarría,
Memoria del Beato Josemaría Escrivá,
Rialp, Madrid 2000, p. 128.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/drugi-su-nasi-ii/](https://opusdei.org/hr-hr/article/drugi-su-nasi-ii/)
(30.03.2025.)